IJRAR.ORG E-ISSN: 2348-1269, P-ISSN: 2349-5138
INTERNATIONAL JOURNAL OF RESEARCH AND ANALYTICAL REVIEWS (IJRAR) | IJRAR.ORG
An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

Contribution Of AI In Tourism Development

Paper Subject Theme: AI and Education: Opportunities, Challenges and Innovation

A Paper Will be Presented at

National Seminar on

Artificial Intelligence and Education

:: Organized By ::

Department of Higher Education

GOVERNMENT ARTS COLLEGE, VALLABHIPUR

(Affiliated to Maharaja Krishnakumarsinhji Bhavnagar University)

19/20th January 2025

BY

Viral k. kikani
Ph.D. Research Scholar
(Sociology)
Gujarat Vidyapith ,
Ahmedabad.

Dr. Mahesh Gamit
(Professor & H.O.D)
Dept. of Sociology & Social Anthropology
Gujarat Vidyapith,
Ahmedabad.

પ્રવાસન વિકાસમાં AI નો ફાળો

- **પ્રસ્તાવના:-**

AI (આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ) એ વિચારવા, શીખવા અને નિર્ણયો લેવા માટે પ્રોગ્રામ કરેલ મશીનોમાં માનવ બુદ્ધિના અનુકરણનો સંદર્ભ આપે છે. AI સિસ્ટમો સામાન્ય રીતે માનવીય સમજશક્તિની જરૂર હોય તેવા કાર્યો કરવા માટે રચના કરવામાં આવી છે. AI એ માનવ બુદ્ધિને સમજવા અને બુદ્ધિશાળી કલાકૃતિઓ બનાવવાથી

સંબંધિત છે. જે માનવ બુધ્ધિ દ્વારા ચાલવવામાં આવતા કાર્યો સાથે સમાન શરતો પર કાર્યોને ચલાવવાની ક્ષમતા ધરાવે છે. આ ક્ષમતાઓ હેલ્થકેર, ફાઈનાન્સ, એજ્યુકેશન અને ખાસ કરીને ટ્રાવેલ અને પ્રવાસન ઉદ્યોગમાં પરિવર્તનકારી એપ્લિકેશનો તરફ દોરી જાય છે. પ્રવાસ અને પ્રવાસન ઉદ્યોગમાં તાજેતરના દાયકાનો ટ્રેન્ડિગ વિષય આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ (AI) ના એકીકરણથી નોંધપાત્ર વિકાસ થઈ રહ્યો છે. AI એ દરેક ઉદ્યોગમાં ક્રાંતિ લાવે છે તેણે વિશ્વમાં રહેવાની અને કામ કરવાની શૈલીને ફરીથી પરિવર્તિત કરી છે. (શ્રી વાસ્તવ એસ. કે. 2018) અન્ય ઉદ્યોગની જેમ પ્રવાસન ઉદ્યોગ પણ AI ના વિકાસ અને ઉપયોગથી પ્રભાવિત થયા વગર રહ્યું નથી. AI ગ્રાહકના અનુભવોને વધારે છે, સમય બચાવી કાર્યક્ષમતામાં સુધારો કરે છે અને મુસાફરી સેવામાં નવીનતા લાવે છે. આ અભ્યાસમાં પ્રવાસન વિકાસમાં AI નો ફાળો શું છે તેના વિશે જણાવવામાં આવ્યું છે. AI થકી વિકસેલી પ્રવાસન એપ્લિકેશના ઉપયોગથી પ્રવાસન ઉદ્યોગમાં વૃધ્ધિ આવી રહી છે, તે અંગે જાણવાનો પ્રયત્ન આ અભ્યાસમાં કરવામાં આવ્યો છે.

➢ પ્રવાસન અને આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ એક પરિચય:-

AI ને પ્રવાસનની સાપેક્ષતાએ વિસ્તૃત કરતા પહેલા બંને શબ્દોને વ્યક્તિગત રીતે સમજવા જરૂરી છે. તેમની એકબીજા પરની નિર્ભરતાને સમજવા માટે બે અલગ અલગ મૂલ્યો વચ્ચેના વિરોધાભાસને અલગ પાડવા અને તેની લાક્ષણિકતાને સમજવી જરૂરી છે.

પ્રવાસન માત્ર હરવા ફરવાની સામાન્ય પ્રવૃત્તિ ન રહેતા હવે એક અસાધારણ ઘટના બની ગઈ છે. કેટલાક અભ્યાસુઓએ પ્રવાસનને વ્યાખ્યાયિત કરવાનો પ્રયાસ કર્યો છે. જેના આધારે પ્રવાસન એટલે મનોરંજન, આરામના સમયે અથવા વેપારી હેતુ સાથે કરવામાં આવતો પ્રવાસ. પ્રવાસન મુખ્યત્વે સામાજિક, આર્થિક, ઐતિહાસિક અથવા કુદરતી પાસાઓ પર કેન્દ્રિત છે. એટલે કે પર્યટનની કોઇ વૈશ્વિક સ્વીકૃત વ્યાખ્યા આપવી મુશ્કેલ છે. પરિણામે પ્રવાસ અને પ્રવાસન ઉદ્યોગ શું છે તે હજુ પણ ચર્ચાના મુદ્દામાં છે.

પ્રવાસનની દ્રષ્ટિએ AI ને હંમેશા એપ્લિકેશનો દ્વારા થતા મેનેજમેન્ટ તરીકે સમજવામાં આવે છે. જેનો ઉપયોગ પ્રવાસન માટે ઈ-ટિકિટ બુકિંગથી માંડીને જે-તે સ્થળ વિશેની સંપૂર્ણ માહિતી મેળવવા માટે થાય છે. AI એ કમ્પ્યુટર વિજ્ઞાનની અદભુત શોધ પૈકીની એક અને સૌથી શક્તિશાળી શોધ છે. આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ એટલે કૃત્રિમ રીતે વિકસિત બૌધ્ધિક ક્ષમતા. જેના દ્વારા વ્યક્તિના સંસાધન અને સમયનો દુરુપયોગ ઘટે છે અને વ્યક્તિ કરતાં ઝડપી કામ પૂર્ણ કરવાની ક્ષમતા ધરાવે છે.

➢ પ્રવાસન અને AI નું પરસ્પરાવલંબન:-

પરંપરાગત રીતે માનવીય જ્ઞાનાત્મક કાર્યની આવશ્યકતા ધરાવતા કાર્યો કરવા માટે કૃત્રિમ બુધ્ધિમત્તાની ક્ષમતાએ ખાસ કરીને મુસાફરી ઉદ્યોગમાં ઉપયોગી બનાવ્યું છે. રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે આધુનિક દેશોમાં પ્રવાસન ઉદ્યોગો ગ્રાહક સેવાઓ વધારવા માટે AI દ્વારા સંચાલિત એપ્લિકેશનો ચલાવે છે. પ્રવાસન ઉદ્યોગને આર્થિક અને સામાજિક રીતે સૌથી ઝડપથી વિકસતા ઉદ્યોગ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. ભારતના પ્રવાસન મંત્રાલય (MOT) એ ભારતના પ્રવાસન ઉદ્યોગને તેના લાભો મેળવવા માટે મજબૂત બનાવવાનું લક્ષ્ય રાખ્યું છે. ભારતમાં વિકાસને પ્રોત્સાહન આપવા અને પ્રવાસનને સરળ બનાવવા માટે ભારતીય MOT ટેકનોલોજી આધારિત વિકાસ સહિત અનેક નીતિગત ક્ષેત્રો પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. (MOT ભારત વાર્ષિક અહેવાલ 2022-23) અર્થવ્યવસ્થાને ડિજિટલ રીતે સશક્ત અર્થતંત્રમાં પરિવર્તીત કરવા માટે ભારત સરકારે ડિજિટલ ઇન્ડિયા કાર્યક્રમની શરૂઆત કરી છે. જેમાં ડિજિટલ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર, ઓનલાઈન ગવર્નન્સ અને સેવાઓના વિકાસની શરૂઆત કરી છે. ભારતનો પ્રવાસન ઉદ્યોગ પણ આ અદ્યતન ટેકનોલોજીને અપનાવીને AI દ્વારા ઝડપથી પરિવર્તન પામી રહ્યો છે. આનાથી તેઓ ગ્રાહકોના અનુભવોને સુધારવા અને કંપનીની પ્રક્રિયાઓને સુવ્યવસ્થિત કરવામાં સક્ષમ બનાવે છે.

➢ **ભારતમાં પ્રવાસન ઉદ્યોગમાં AI નો ઉપયોગ:-**

વર્તમાનમાં એવા ઘણા ક્ષેત્રો છે જ્યાં ઓટોમેશન પ્રવાસ અને ટ્રાવેલ ઉદ્યોગને બદલી રહ્યું છે. પ્રવાસન ઉદ્યોગમાં AI અને મશીન લર્નિંગ અલ્ગોરિધમ્સનો ઉપયોગ ઈ-બુકિંગ સિસ્ટમ, ભાષા અનુવાદ, ચેટબોટ્સ દ્વારા 24/7 ગ્રાહક સેવા, ચહેરા ઓળખ ટેકનોલોજી અને છેતરપિંડી શોધવા, ગૂગલ મેપ, રોબોટ્સ, હોસ્પિટાલિટી, કાર ભાડા, સ્માર્ટ બેગેજ હેન્ડલિંગ, વ્યક્તિગત મુસાફરી અને અન્ય ઘણી બાબતોમાં કરવામાં આવે છે. AI અને ટેકનોલોજીના ઉપયોગ દ્વારા એક પ્રવાસન ઇકોસિસ્ટમને ગોઠવી શકે છે. જે પ્રવાસીઓ, કંપનીઓ અને સરકાર માટે એપ્લિકેશન ડિઝાઇન કરવામાં સક્ષમ છે. જેના દ્વારા ઝડપી વ્યવહારો, કિંમતોની અસરકારક સરખામણી અને સેવાઓના વ્યક્તિગતકરણ માટે પરવાનગી આપે છે. ભારતના પ્રવાસન ઉદ્યોગમાં AI ની ઉપયોગીતામાં સૌથી નોંધપાત્ર ઉપયોગો અને તકોની નીચે મુજબ ચર્ચા કરવામાં આવી છે.

1. ચેટબોટ્સ:-

પ્રવાસન ઉદ્યોગમાં હોટલો અને અન્ય વ્યવસયો માટે આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સનો સૌથી આકર્ષક ઉપયોગ ગ્રાહકોને ઓનલાઈન સહાય પૂરી પાડવાનો છે. ખાસ કરીને સોશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ તેમજ ઇન્સ્ટન્ટ મેસેજિંગ એપ્સ પર ચેટબોટ્સને પાવર આપવાના હેતુ માટે પહેલેથી જ વ્યાપક પણે અપનાવવામાં આવ્યું. ચેટબોટ્સનો ઉપયોગ જ્યારે ગ્રાહક સેવા પ્રતિનિધિ ઉપલબ્ધ ન હોય ત્યારે પણ AI પ્રશ્નોના જવાબ આપી શકે છે. અને ગ્રાહકોને મૂલ્યવાન માહિતી પ્રદાન કરી શકે છે. ગ્રાહકો ઓનલાઈન પ્લેટફોર્મ પર ઝડપીમાં ઝડપી પ્રતિભાવ સમયની માંગ કરે છે અને આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ વ્યવસાયને એવા સમયે માહિતી મોકલવાની મંજૂરી આપે છે. ચેટબોટ્સ માર્કેટ રિપોર્ટ અનુસાર વૈશ્વિક ચેટબોટ બજારનું કદ 2028 સુધીમાં $ 15.5 બિલિયન સુધી પહોંચવાનો અંદાજ છે.

ચેટબોટ્સ 24/7 ગ્રાહક સેવા પ્રદાન કરવામાં અને જટિલ પૂછપરછ સાથે વ્યવહાર કરવા માટે ઉપયોગી છે. ચેટબોટ્સના ઉપયોગ દ્વારા વેપારમાં 67% ની વૃદ્ધિ અને 70% થી વધુ ગ્રાહકની ક્રિયાપ્રતિક્રિયા જોઈ શકાય છે (LocaliQ, 2023). આઉટ ગ્રો 2023 મુજબ ચેટબોટ્સ 10 કે તેથી ઓછા સંદેશાઓમાં લગભગ 90% ગ્રાહકોના પ્રશ્નો ઉકેલવામાં સક્ષમ છે. તેથી જ સ્ટાર બોક્સ, લિંક્ડ ઇન, ઇબે અને બ્રિટિશ એરવેઝ વગેરે ચેટબોટ્સનો ઉપયોગ કરવાનું ચાલુ રાખે છે. આ પ્રતિબિંબિત કરે છે કે ભારતના પ્રવાસન ક્ષેત્રોમાં ચેટબોટ્સનો ઉપયોગ ફાયદાકારક રહેશે.

2. ઈ-બુકિંગ:-

ટુર અને ટ્રાવેલ ઇન્ડસ્ટ્રીની બુકિંગ સિસ્ટમમાં ઓટોમેશન (સ્વસંચાલિત) અને મશીન લર્નિંગ અલ્ગોરિધમ્સનો વ્યાપક ઉપયોગ થાય છે. AI ગ્રાહકોને આવાસ, મુસાફરી અને વ્યક્તિગત મુસાફરી યોજનાઓના શ્રેષ્ઠ અને ખર્ચ અસરકારક સોદાઓ જણાવીને પ્રવાસી અનુભવોને વધારવામાં સક્ષમ છે. ઈ-બુકિંગનો ઉપયોગ કાર્યક્ષમ અને ચોક્કસ હોય તેવી મુસાફરી શેડ્યૂલ સિસ્ટમ વિકસાવવા માટે પણ થાય છે. તે ભૂતકાળના ડેટાનું વિશ્લેષણ કરે છે અને પ્રવાસન સંબંધિત ભાવો વિશેની આગાહી કરે છે. ઈ-બુકિંગ પ્રવાસીઓની નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયાને સમર્થન આપે છે. BCG(2017) ના એક અહેવાલ મુજબ યુએસ, ફ્રાંન્સ, જર્મની અને યુકે જેવા વિકસિત દેશોના બજારોએ હોટેલ બુકિંગ ડિજિટાઈઝ કર્યું છે. જેમાં 45-50 ટકાથી વધુ હોટેલ બુકિંગ ઓનલાઈન સિસ્ટમ દ્વારા કરવામાં આવે છે. જ્યારે ભારતમાં હોટેલ ઓનલાઈન સિસ્ટમ દ્વારા 17 % બુકિંગ કરવામાં આવે છે. આ ઉપરાંત બસ, ટ્રેન કે ફ્લાઇટમાં પણ ઓનલાઈન બુકિંગ કરવામાં આવે છે.

3. ભાષા અનુવાદ:-

સ્વયં સંચાલિત ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ કરતા AI દ્વારા સંચાલિત ભાષા અનુવાદકોએ રાષ્ટ્રીય-આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રવાસનને ઘણું સરળ અને મુશ્કેલી વગરનું બનાવ્યું છે. ભારત જેવો દેશ જ્યાં બહુવિધ ભાષા અને બોલી બોલનારા લોકો વસવાટ કરે છે, જ્યાં ભાષા અનુવાદકો એક આશીર્વાદ સમાન છે. પ્રવાસીઓ પ્રવાસન સ્થળની મૂળ ભાષા બોલતા હોતા નથી આથી ભાષા અનુવાદકની પ્રવાસ અને ટ્રાવેલ કંપનીઓમાં સેવા માટે જરૂરી છે. ગૂગલ અનુવાદ એપ્લિકેશન જેવા ભાષા અનુવાદકો બહુવિધ ભાષાઓને સમર્થન આપે છે અને તે ટાઈપિંગનું અનુવાદ, હસ્તલેખનું અનુવાદ, વાર્તાલાપનું અનુવાદ તથા લાઇવ કેમેરા દ્વારા અનુવાદ કરવામાં સક્ષમ છે. જેના દ્વારા પ્રવાસી કોઈ પણ માહિતીને પોતાની ભાષામાં અનુવાદ કરી સહેલાઈથી સમજી શકે છે.

જાપાનની નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઇન્ફોર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન્સ ટેકનોલોજી(2023) એ જાહેરાત કરી છે કે તેઓએ ટોકિયોના સેઈબુ શીનજુકુ સ્ટેશનમાં વોઇસબિઝ નામનું નવું AI આધારિત ઉપકરણ વિકસાવ્યું છે. આ ઉપકરણ 12 વિવિધ ભાષાઓમાં માહિતીનું અર્થઘટન કરવામાં સક્ષમ છે અને તે પારદર્શક સ્ક્રીન સાથે ફિટ કરવામાં આવ્યું છે. જ્યાં ગ્રાહકોની વાતચીત પ્રદર્શિત કરવામાં આવે છે. આ પહેલ ટિકિટ કાઉન્ટરો પર સ્થાપિત કરવામાં આવી રહી છે જે વિશ્વના વિવિધ ભાગોમાંથી પ્રવાસીઓને આકર્ષે છે. એ જ રીતે Kotozna, Inc. એ પણ 14 જુન 2023ના રોજ Concier GAI નામના AI બહુભાષી અનુવાદકને લોન્ચ કરવાની જાહેરાત કરી છે. Concier GAI એ ChatGPT પર આધારિત છે જે બહુભાષી, સાદી અને સચોટ માહિતી પ્રદાન કરવામાં સક્ષમ છે. ભારતના પ્રવાસન ઉદ્યોગમાં આવી પહેલો માત્ર આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે જ નહીં પરંતુ સ્થાનિક સ્તરે પણ તેની માંગને વેગ આપશે કારણ કે ભારત દેશ પોતે બહુભાષી છે.

4. AI દ્વારા ચહેરાની ઓળખ અને છેતરપિંડીની શોધ:-

આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સની ઓટોમેટેડ ફેશિયલ રેકગ્નિશન ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ પ્રવાસન ઉદ્યોગમાં ગ્રાહકોના અનુભવોને વધારવા અને ચોક્કસાઈ તથા સલામતી સુનિશ્ચિત કરવા માટે થાય છે. આ ટેકનોલોજી વ્યક્તિઓને ઓળખવા માટે ચહેરાના લક્ષણોનો ઉપયોગ કરીને ડેટાબેઝ પરની છબીઓ સાથે વાસ્તવિક સમયની છબીની તુલના કરે છે. તથા શ્રેષ્ઠ ચહેરાની ઓળખ ટેકનોલોજી સેકન્ડોમાં વ્યક્તિઓને ઓળખાવી શકે છે.

મુસાફરી અને પ્રવાસન ઉદ્યોગમાં AI નો ઉપયોગ કરીને ચહેરાની ઓળખ સામાન્ય રીતે સુરક્ષાના હેતુઓ માટે તૈયાર કરવામાં આવે છે. ઉદાહરણ તરીકે એરપોર્ટની અંદર તેનો ઉપયોગ ખાસ લોકોને શોધવા માટે થઈ શકે છે. કેટલાક કિસ્સાઓમાં ચહેરાની ઓળખનો ઉપયોગ ચોક્કસ વિસ્તારમાં કેટલા લોકો છે તે જાણવા માટે પણ થઈ શકે છે. જે સલામતી અને સુરક્ષા માટે પણ મૂલ્યવાન હોઇ શકે છે. આ ઉપરાંત ચુકવણી પ્રક્રિયાઓને સુરક્ષિત બનાવી છેતરપિંડીને ટાળી શકે છે. ચહેરાની ઓળખ આંતરરાષ્ટ્રીય મુસાફરીમાં ઝડપી અને સંપર્ક રહિત ઓળખ પ્રક્રિયામાં તે ઉપયોગી સાધન બની શકે છે. ભારતના પ્રવાસન ઉદ્યોગમાં આવી ટેકનોલોજીનો વ્યાપક ઉપયોગ વર્તમાન ડિજિટલ વિશ્વમાં સલામતી સુનિશ્ચિત કરશે.

5. રોબોટ્સ (રૂબરૂ ગ્રાહક સેવા):-

ઓનલાઈન ગ્રાહક સેવાને શક્તિ આપવા માટે આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સનો ઉપયોગ હવે પ્રમાણમાં સામાન્ય થઈ ગયો છે. ત્યારે વિવિધ વલણોમાની એક ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ રૂબરૂ ગ્રાહક સેવા ક્રિયાપ્રતિક્રિયાઓ માટે થાય છે. રૂબરૂ ગ્રાહક સેવ દ્વારા રિસેપ્શન ડેસ્ક પરની કતારોને ઓછી કરી કાર્યક્ષમતામાં સુધારો કરી શકે છે. એરપોર્ટ પર પણ પ્રવાસીઓને મદદ કરવા અને માર્ગદર્શન આપવા માટે રોબોટનો ઉપયોગ કરવાનું શરૂ કર્યું છે. તે પ્રવાસન ઉદ્યોગ માટે ફાયદાકારક છે કરણ કે તે એક વખતનું રોકાણ છે જે શ્રમ ખર્ચ ઘટાડે છે. આવી મૌન ક્રાંતિ ભારતીય પ્રવાસન ઉદ્યોગના પરિદ્રશ્યને બદલી શકે છે.

આ ટેકનોલોજીનું એક ઉદાહરણ AI રોબોટ 'Connie' છે જે હિલ્ટન દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે. આ રોબોટ તેની સાથે વાત કરતાં પ્રવાસી ગ્રાહકોને માહિતી આપવા માટે આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ અને સ્પીચ રેકગ્નિશનનો ઉપયોગ કરે છે. દરેક માનવની ક્રિયાપ્રતિક્રિયા રોબોટને શીખવવામાં પણ મદદ કરે છે જે ભવિષ્યના તમામ સંચારની ગુણવત્તામાં સુધારો કરશે.

6. ગૂગલ મેપ:-

ગૂગલ મેપ ગ્લોબલ પોઝિશનિંગ સિસ્ટમ (GPS)નો ઉપયોગ કરીને પ્રવાસીઓને નવા અને અજાણ્યા ગંતવ્યોની આસપાસ જવા માટે સૌથી ઝડપી અને સૌથી સરળ દિશાઓ પ્રદાન કરીને માર્ગદર્શન આપે છે. તે પ્રવાસીઓ માટે ટ્રીપ પ્લાનર તરીકે કામ કરીને પ્રવાસીઓને જોવા, ખાવા અને રહેવા માટેના સ્થળો પણ બતાવે છે. ગૂગલ મેપ જે-તે સ્થળના ખુલવાનો સમય, રેટિંગ્સ, ફોટા અને શેરી દ્રશ્યના વિકલ્પો આપીને સુવિધાઓ પ્રદાન કરે છે.

ગૂગલ પ્લે સ્ટોર દર્શાવે છે કે ગૂગલ મેપ પર 10 બિલિયનથી વધારે ડાઉનલોડ્સ છે. અને 17 મિલિયન રિવ્યુસ સાથે સરેરાશ 4.2 રેટિંગ ધરાવતા વપરાશકર્તાઓ છે. ગુગલના સત્તાવાર પ્રકાશક ધ કીવર્ડ(2019) જણાવે છે કે 220 થી વધુ પ્રદેશો અને દેશોમાં ગૂગલ નકશાનો ઉપયોગ થાય છે. સમગ્ર વિશ્વમાંથી અબજો વપરાશકર્તાઓ સાથે ગૂગલ મેપ ભારતના પ્રવાસન ક્ષેત્ર માટે ફાયદાકારક છે.

➢ ઉપસંહાર

આ અભ્યાસ વર્તમાન ભારતના પ્રવાસન ઉદ્યોગમાં AI ટેકનોલોજીના ઉપયોગની રૂપરેખાને દર્શાવે છે. આ અભ્યાસ માને છે કે આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ દ્વારા ગ્રાહકની ક્રિયાપ્રતિક્રિયાઓને ફરીથી વ્યાખ્યાયિત કરીને પ્રવાસ અને પ્રવાસન ઉદ્યોગમાં ક્રાંતિ લાવી છે અને માનીયે છીએ કે યોગ્ય આયોજન અને વ્યવસ્થા સાથે ભારતના પ્રવાસન ઉદ્યોગ પર AI ની હકારાત્મક અસરો રહેશે. ભારતના વર્તમાન પ્રવાસન ઉદ્યોગને કાર્યક્ષમ અને સરળ કાર્ય પ્રણાલી બનાવવા તેમજ ગ્રાહકની સેવા અને સંતોષ સંબંધિત કેટલાક મુદ્દાઓ ઉકેલવા માટે ai ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ કરવાની તક છે. ભારત જેવા દેશને તેના વિકસિત સમકક્ષ દેશો સાથે ખભેથી ખભા મિલાવીને ઊભા રહેવાનું લક્ષ્ય ધરાવે છે. તેંઆ માટે તકનીકી પ્રગતિ થવી ખૂબ જરૂરી છે. કારણ કે તે ભારતને ટકાઉ અને આર્થિક રીતે વિકસિત કરવામાં મદદ કરશે. આમ, ભારતના પ્રવાસન ઉદ્યોગમાં AI ના ઉપયોગ દ્વારા ભારતને પ્રગતિશીલ રાષ્ટ્ર તરીકે તેના લક્ષ્યો અને ઉદ્દેશ્યો હાંસલ કરવામાં મદદરૂપ બની શકે છે.

➢ સંદર્ભ

1. Barten,M.(2024. 17 January). Robots in the Travel Industry: 8 Real-World Examples. Revfine: Knowledge Platform for the Hospitality and Travel Industry.
2. Basumatary,Mithichar., Sarma Gunajit.(2024). The Use of Artificial Intelligence In Tourism Industry of India: A Critical Insight.
3. BE Staff. (2022). 74% Indians prefer online booking for domestic travel: Report. ET Brabd Equity.
4. Google LLC. (2024. 27 December). Google Maps. Google Play Store.
5. https://indiaai.gov.in
6. https://tourism.gov.in
7. https://www.wikipedia.org